

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5CoCsp/50/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118397673
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Murínová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:6118397673.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Murínovej a členiek JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Zuzany Stolárovej v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s. so sídlom v Bratislave, Vajnorská 100/A, IČO: 47 967 692, proti žalovanej: W. M., I. XX.X.XXXX, Z. O. N., U. X, o zaplatenie 1.050 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice II zo dňa 4. mája 2021 č. k. 24Csp/146/2020 - 167 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok vo výroku II/ a III/ a v rozsahu zrušenia vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice II (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku istinu 881,72 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne od 28.2.2017 do zaplatenia (výrok I/), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II/) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 68 % (výrok III/).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu 1.050 eur s 25,5% úrokom ročne zo sumy 1.050 eur od 28.2.2017 do zaplatenia a s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.050 eur od 28.2.2017 do zaplatenia.

3. Pri rozhodovaní vychádzal súd prvej inštancie zo zistenia, že dňa 25.10.2011 žalovaná ako dlžník a ako veriteľ právny predchodca žalobcu - Poštová banka, a.s., uzavreli zmluvu o úvere, na základe ktorej veriteľ poskytol dlžníkovi úver vo výške 1.050 eur pri ročnej úrokovej sadzbe 25,50 % a RPMN 30,38 %, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť veriteľovi aj s príslušenstvom v 72 mesačných splátkach vo výške 29 eur, splatných od 20.11.2011 do 20.10.2017, v celkovej výške 2.088 eur. Zistil, že Poštová banka, a.s. listom zo dňa 5.4.2012 oznámila žalovanej, že úver sa stal predčasne splatným v celom rozsahu k 5.4.2012 a vyčíslila celkovú dlžnú sumu zostatku 1.190,85 eur, pozostávajúcu z istiny vo výške 1.050 eur, úrokov vo výške 102,67 eur a poplatkov za upomienky vo výške 38,18 eur, ktorú listinu žalovanej veriteľ doručil dňa 17.4.2012. Ďalej súd prvej inštancie zistil, že žalovaná zaplatila v období od 6.12.2011 do 5.6.2015 spolu 197,28 eur, a to tak, že do predčasnej splatnosti úveru, t.j. do 5.4.2012, žalovaná zaplatila splátku vo výške 29 eur a zvyšnú časť splátok spolu v čiastke 168,28 eur zaplatila po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, pričom veriteľ aj splátky zaplatené žalovanou po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru započítal na zmluvné úroky a poplatky. Následne bola sporná pohľadávka z pôvodného veriteľa Poštovej banky, a.s. zmluvou o postúpení pohľadávok č. 1/2015 uzavretou dňa 25.6.2015 postúpená spoločnosti BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED, potom zo spoločnosti BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED bola zmluvou o postúpení pohľadávok č. 2/2015 uzavretou dňa 26.6.2015 postúpená spoločnosti PRO CIVITAS, s.r.o., ktorá ju postúpila žalobcovi.

4. Po právnom posúdení veci podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, t.j. k 25.10.2011, § 54 ods. 1 a 2, § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka,

§ 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení účinnom od 1.2.2013, vychádzajúc z úsudku, že úroky z úveru prináležia veriteľovi len za čas do splatnosti dlhu a pokiaľ veriteľ pristúpi k zosplatneniu úveru, nastupuje režim platenia úrokov z omeškania, a nie úrokov z úveru, súd po odpočítaní splátok vo výške 168,28 eur zaplatených žalovanou po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, t.j. po 5.4.2012, zo žalovanej istiny 1.050 eur, dospel k záveru, že žaloba je dôvodná iba v časti 881,72 eur a že žalobca má nárok iba na zákonné úroky z omeškania vo výške 9 % ročne z istiny 1.050,- eur od 28.2.2017, t.j. odo dňa nasledujúceho po dni poslednej platby žalovanej až do zaplatenia, a žalobu v prevyšujúcej časti istiny ako nedôvodnú zamietol.

5. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP a vzhľadom na to, že žalobca mal len čiastočný úspech, keď z uplatnenej istiny 1.050 eur bol úspešný v rozsahu 881,72 eur, t.j. v 84 % a neúspešný v 16 %, súd mu priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 68 % (84-16).

6. Proti výroku rozsudku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti (výrok II/) a výroku o trovách konania (výrok III/) rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov uvedených v § 365 ods.1 písm. b), d) a h) CSP. Navrhol rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne rozsudok v napadnutej časti zmeniť, žalobe vyhovieť v celom rozsahu a priznať mu nárok na plnú náhradu trov konania. Citujúc bod 9 odôvodnenia napadnutého rozsudku žalobca vyjadril nesúhlas s právnym záverom súdu prvej inštancie. Tvrdil, že súdom prvej inštancie prezentovaný právny názor je už prekonaný aktuálnou právnou úpravou a rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ohľadom riešenia otázky nároku na zmluvné úroky aj po zosplatnení dlhu. V tejto súvislosti žalobca poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26.10.2020 sp. zn. 5Cdo/46/2020, bod 24 v znení: „Dovolací súd dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí“. Akcentoval, že má nárok na priznanie zmluvných úrokov aj po zosplatnení úveru, nakoľko zmluvné úroky predstavujú odmenu veriteľovi za poskytnutie finančných prostriedkov dlžníkom, a preto rozhodnutie súdu prvej inštancie ohľadom zamietnutia zmluvných úrokov po zosplatnení je založené na nesprávnom právnom zhodnotení, ktoré je v rozpore s už ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít.

7. Žalovaná sa k podanému odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

8. Rozsudok vo výroku I/ nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť (§ 367 ods.1 a § 379 CSP) a nebol v odvolacom konaní preskúmaný.

9. Odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 CSP a z hľadísk žalobcom uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

10. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu a napadnutej časti rozsudku dospel k záveru, že súd prvej inštancie ak zamietol žalobu v prevyšujúcej časti vychádzajúc z úsudku, že žalobcovi neprináleží nárok na úrok z istiny v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, z podradenia skutkového stavu pod právnou normu nevyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu, čo je zrejme zo skutočností uvedených v odvolaní, ktoré odvolací súd považuje v časti smerujúcej proti výroku II/ za opodstatnené. Pokiaľ prvoinštančný súd v odôvodnení rozsudku poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.9.2012 sp. zn. IV.ÚS 476/2012-14, z tohto podľa úsudku odvolacieho súdu nemožno vyvodiť jednoznačný záver ústavného súdu, že dohodnuté (zmluvné) úroky z poskytnutých prostriedkov spotrebiteľského úveru patria veriteľovi len do splatnosti dlhu (jeho splátok), ale iba riešenie otázky, či existujú skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že namietané rozhodnutie súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu, resp. či postup a rozhodnutie súdu, vychádzajú z aplikácie konkrétnej zákonnej procesnoprávnej úpravy, a či ich možno hodnotiť ako porušovanie základných práv a slobôd, a ústavný súd sa výslovne nevyjadril k správnosti alebo nesprávosti právneho názoru, zaujatého v posudzovanom prípade súdom pri výklade noriem hmotného práva, z ktorých pri rozhodovaní vychádzal.

11. Odvolací súd na tomto mieste poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.6.2020 sp. zn. 5Cdo/42/2020, z neho právnou vetu: „Po vyhlásení predčasnej splatnosti

spotrebiteľského úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.“ a argumentáciu: „Zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka či zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Obchodný zákonník, ani Občiansky zákonník nemodifikuje moment trvania záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka, ani v prospech veriteľa. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravídla vyššie ako úroky z omeškania. Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškание k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednania, t.j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojedanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť však dlžník -spotrebiteľ nemá v prípade dojednania, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods.1 OZ. Na druhej strane postavenie veriteľa-dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednania nezhorší, pretože v prípade, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda jeho právo zostáva zachované, pravda po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody.“

12. Na uvedené rozhodnutie nadviazali ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napr. sp. zn. 1Cdo/94/2019, 2Cdo/83/2020, 3Cdo/35/2020, 4Cdo/66/2020, 5Cdo/46/2020, 6Cdo/56/2020, 7Cdo/186/2020, 8Cdo/135/2020, 9Cdo/24/2020, v dôsledku čoho možno v ňom uvedený právny názor ohľadom predmetnej právnej otázky považovať za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu.

13. Poukazom na uvedené odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, ktorým súd bez ďalšieho žalobcovi nepriznal nárok zmluvné úroky po zosplatnení spotrebiteľského úveru vychádzajúc z nesprávneho právneho záveru, že po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru veriteľovi nenáleží úrok z istiny, a to spolu s akcesorickým výrokom o trovách konania (výrok III/) a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

14. Povinnosťou súdu prvej inštancie, viazaného právnym názorom odvolacieho súdu vychádzajúceho z rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Cdo/42/2020, je vykonať dokazovanie za účelom posúdenia nároku žalobcu na zaplatenie zmluvných úrokov po zosplatnení úveru (popri úrokoch z omeškania), a to so zreteľom na právny názor Najvyššieho súdu (i) v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/42/2020, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Preukázaný skutkový stav na základe vykonaného dokazovania, súd prvej inštancie podriadi pod platnú právnu úpravu, v zmysle ktorej je dlžník povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov (§ 502 ods. 1 Obchodného zákonníka) s tým,

že konečný okamih povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov zodpovedá dohode zmluvných strán o zmluvnom úroku pri riadnom plnení povinnosti dlžníka zaplatiť tento zmluvný úrok ako cenu peňazí.

15. Skutkové zistenia vyplývajúce z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie právne vyhodnotí a svoje závery odôvodní v zhode so zásadami vyplývajúcimi z § 220 ods. 2 CSP tak, aby rozhodnutie súdu a jeho právne zdôvodnenie bolo zrozumiteľné, presvedčivé a vyčerpávajúce celý predmet sporu. Svoj právny záver súd zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám sporu, vrátane žalobcu, dá odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (por. rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS193/06, III. ÚS 198/07).

16. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania v zmysle § 396 ods. 3 CSP.

17. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).